

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sž/8/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200045
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200045.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ružička Csekes s. r. o., Advokátska kancelária, Vysoká 2/B, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mierová 19, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného č. 30216/2014-1013-56868 zo dňa 15.12.2014, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/6/2015-42 zo dňa 02.02.2016 v spojení s opravným uznesením č. k. 5S/6/2015-64 zo dňa 18.08.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/6/2015-42 zo dňa 2. februára 2016 v spojení s opravným uznesením č. k. 5S/6/2015-64 zo dňa 18. augusta 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 30216/2014-1013-56868 zo dňa 15.12.2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie SIEA č. 29/2014 zo dňa 23.10.2014 o odmietnutí poskytnúť informácie. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že po preskúmaní spisového materiálu a administratívneho spisu žalovaného dospel k záveru, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní.

Súd pri preskúmaní danej veci mal za preukázané, že žalobca žiadal Slovenskú inovačnú a energetickú agentúru v Bratislave o poskytnutie informácií, a to hodnotiace hárky hodnotiteľov k žiadosti spoločnosti Najpi, a.s. o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, dokumentáciu k verejnemu obstarávaniu vykonanému spoločnosťou Najpi, a.s. v súvislosti s poskytnutím nenávratného finančného príspevku, monitorovacie správy a žiadosti o platby k projektu Najpi, a.s. Zdôraznil, že Slovenská inovačná a energetická agentúra (ďalej len SIEA) je právnická osoba zriadená rozhodnutím ministra hospodárstva SR č. 63/1999 s účinnosťou od 01.05.1999 v oblasti štrukturálnych fondov Európskej únie vystupuje

ako implementačná agentúra Ministerstva hospodárstva SR administrujúca výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Správne orgány svojimi rozhodnutiami uvedené informácie nesprístupnili. Súd sa plne stotožnil s právnym názorom správnych orgánov, že nesprístupnenie informácií nie je zabrániť verejnosti urobiť si vlastný názor na informácie a dokumenty, ktoré sú predmetom kontroly, ale zabrániť narušeniu kontrolného procesu, v priebehu ktorého kontrolné orgány zisťujú a vytvárajú si názor na informácie a procesy, ktoré sú objektom kontrolovanej činnosti.

V ďalšom poukázal na Ústavu SR, ktorá v čl. 26 ods. 1 zakotvuje právo na informácie ako aj na obdobnú úpravu obsiahnutú v Listine základných práv a slobôd (čl. 17 ods. 1, 5), taktiež odkázal na odôvodnenie rozsudku NSSR sp. zn. 5SŽi 6/2012.

V súvislosti s poskytnutím NFP spoločnosti NAJPI, a.s. v danom čase prebiehali dve kontroly a to kontrola dodržiavania Zmluvy o poskytnutie NFP reg. č. KaHR-111SP-1101/0561/37 a kontrola stavu fyzickej realizácie projektu a konanie Európskej komisie k otázke oprávnenosti poskytnutia štátnej pomoci NAJPI, a.s. podľa Nariadenia komisie (ES) č. 800/2008 zo dňa 06.08.2008. Žalobca žiadal od SIE informáciu priamo súvisiacu s poskytnutím NFP spoločnosti NAJPI, a.s. v súvislosti s realizáciou projektu.

Súd mal za to, že žalobcom požadované informácie sú informáciami týkajúcimi sa výkonu prebiehajúcej kontroly podľa ust. § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z. z. a počas prebiehajúcej kontroly ich nemožno sprístupniť, ani čiastočne, nakoľko ich sprístupnenie by mohlo vážne narušiť účel prebiehajúceho kontrolovaného konania.

Na základe uvedeného konštatoval, že neobstojí námietka žalobcu, že správne orgány nesprávne právne potvrdili danú vec. Taktiež neobstojí námietka žalobcu týkajúca sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť a nedostatočné zdôvodnenie. Žalovaný sa podľa krajského súdu dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní. Riadne a zrozumiteľne uviedol dôvody, ktoré ho viedli k zamietnutiu žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácií a k potvrdeniu rozhodnutia správneho orgánu. Aj keď rozhodnutie správneho orgánu I. stupňa vykazuje menšie nedostatky a to, že neuviedol podľa akých predpisov kontroly prebiehali túto chybu odstránil žalovaný vo svojom rozhodnutí, a toto pochybenie nemá vplyv na zákonnosť uvedeného rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené krajský súd, po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Súd mal za to, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a nakoľko námietky žalobcu neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia žalobu celom rozsahu zamietol.

Rozsudok krajského súdu napadol žalobca včas podaným odvolaním, v ktorom uviedol, že z predmetného rozsudku je zrejmé, že krajský súd nesprávne právne posúdil základné skutočnosti a dôvody uvedené v jeho žalobe a riadne neodôvodnil svoje závery. Mal za to, že krajský súd miesto náležitého preskúmania a zdôvodnenia veci, iba jednostranne prebral ničím nepodložené závery žalovaného o možnosti údajného vážneho narušenia účelu prebiehajúcej kontroly a žiadnym spôsobom sa nevyssporiadal s námietkami uvedenými v jeho žalobe.

Uvedeným malo podľa žalobcu dôjsť k porušeniu žalobcovho ústavného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, pod ktoré patrí aj právo na dostatočne podrobné a zrozumiteľné odôvodnenie rozsudku v zmysle § 157 ods. 2 OSP, ktoré logicky a podrobne zodpovie všetky sporné tvrdenia účastníkov súdneho konania. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia zaručuje transparentné súdne konanie a zabraňuje svojvoľnému a nepreskúmateľnému rozhodovaniu súdov.

Rozsudok krajského súdu tak považoval za vecne nesprávny a nedostatočne zdôvodnený a podával voči nemu v celom rozsahu odvolanie z dôvodu, že (i) § 205 ods. 2 OSP f) - rozhodnutie súdu prvého

stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ii) § 205 ods. 2 OSP d) - súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Právny záver krajského súdu vyjadrený v napadnutom rozhodnutí je podľa názoru žalobcu formalistický a nesprávny, nakoľko by znamenal, že začatie výkonu akejkoľvek kontroly, je na x rokov dôvodom na paušálne utajenie a nesprístupnenie informácií v zmysle zákona, bez toho, aby bolo nutné skúmať (i) či a akým spôsobom by sprístupnenie požadovaných informácií, mohlo narušiť výkon prebiehajúcej kontroly (ii) či je možné sprístupniť aspoň časť požadovaných informácií, ktoré výkon kontroly žiadnym spôsobom ohroziť nemôžu, a ktoré boli pred začatím kontroly už sprístupnené resp. sprístupniteľné. Dodal, že uvedené paušálne nesprístupňovanie informácií je v rozpore so zmyslom zákona - „čo nie je tajné, je verejné“ ako i ústavným právom každej osoby na informácie, garantovaným v článku 26 Ústavy SR.

Zdôraznil, že samotný zákon v § 11 ods. 1 písm. h), na ktorý krajský súd odkazuje, predpokladá výslovne aj možnosť obmedzenia sprístupnenia niektorých informácií a nie iba ich celkové nesprístupnenie.

Z vyššie uvedeného mal za zrejmé, že akékoľvek obmedzenie prístupu k informáciám je podľa jeho názoru nevyhnutné vykladať reštriktívnym spôsobom s prihliadnutím na cieľ tohto obmedzenia, pretože zmyslom ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h) zákona nie je nájsť paušálny dôvod na nesprístupnenie všetkých inak sprístupniteľných informácií, ale jeho cieľom je neohroziť výkon kontroly napr. predčasným únikom informácií z kontrolnej činnosti.

Poznamenal, že záver, že samotný výkon kontroly vylučuje bez ďalšieho aj sprístupnenie všetkých informácií, ktorých sa kontrola týka spochybnil vo svojej rozhodovacej činnosti aj Ústavný súd SR vo svojom náleze II. ÚS 482/2013-13. Obdobný záver možno vyvodit' z nálezu ÚS SR č. IV.ÚS 464/2010.

Z vyššie uvedeného je podľa názoru žalobcu zrejmé, že záver krajského súdu je nesprávny. Krajský súd sa v rozsudku vôbec nezaoberal tým (i) ako žalovaný preukázal, že požadované informácie sa údajne týkajú predmetnej kontroly (ii) z akého dôvodu by ich sprístupnenie reálne mohlo narušiť priebeh kontroly, keď žalobca v žiadosti nežiadal akékoľvek informácie o priebehu kontroly resp. iných s ňou súvisiacich informácií, ale požadoval iba tie informácie, ktoré mala SIEA k dispozícii už pred začatím predmetnej kontroly, a ktoré by SIEA bola povinná sprístupniť (iii) ktorých informácií by sa takéto obmedzenie teoreticky mohlo týkať a následne nesprístupniť iba tieto informácie. Krajský súd taktiež opomenul akýmkoľvek spôsobom posúdiť tvrdenia žalovaného, že informácie nemôže sprístupniť aj v zmysle čl. 4 ods. 2, tretia odrážka nariadenia ES č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, keďže schválenie NFP preveruje Európska Komisia.

Žalovaný ako i krajský súd neuviedli okrem odkazu na § 11 ods. 1 písm. h) zákona, žiadny zrozumiteľný argument, prečo a akým spôsobom by sprístupnenie požadovaných informácií ohrozilo prebiehajúci výkon kontroly, či už zo strany SIEA alebo zo strany Komisie. Za takejto situácie podľa žalobcu vyznieva následne krajne nepresvedčivo konštatovanie krajského súdu, že sa žalovaný dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní; riadne a zrozumiteľne uviedol dôvody, ktoré ho viedli k zamietnutiu žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácií a k potvrdeniu rozhodnutia správneho orgánu.

S poukazom na obsah žaloby žalobca uviedol, že právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako i rozhodnutia správneho orgánu, je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Za náležité odôvodnenie správneho rozhodnutia pritom nemožno v zmysle rozhodovacej praxe NS SR považovať len reprodukciu zákona; obdobne v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR.

Na základe vyššie uvedeného mal žalobca za to, že rozsudok krajského súdu je vecne nesprávny a nedostatočne zdôvodnený. Krajský súd svojim rozsudkom nesprávne odobril postup žalovaného,

ktorého dôsledkom je čo najširšie možné utajenie informácií týkajúcich sa poskytnutia NFP vo výške cca. 5 mil. Eur z verejných zdrojov pre spoločnosť Najpi. Pokiaľ by odvolací súd potvrdil zákonosť rozsudku krajského súdu, vytvoril by do budúcnosti významnú prekážku sprístupňovania informácií zo strany povinných osôb týkajúcich sa nakladania s verejnými zdrojmi. Povinná osoba by totiž všeobecným odkazom na prebiehajúcu kontrolu mohla obmedziť na x rokov sprístupnenie akýchkoľvek, čo i len okrajovo sa kontroly týkajúcich, informácií. Preto žalobca navrhol Najvyššiemu súdu SR, aby v zmysle § 250ja ods. 3 OSP, rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší žalobou napadnuté nezákonné rozhodnutie žalovaného a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie a zaviazá ho na úhradu trov súdneho konania.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 19.05.2016 uviedol, že sa v danej veci pridržiava svojich doterajších vyjadrení, pričom zároveň uviedol, že má za to, že žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok prípadné iné právne posúdenie veci a zmenu rozhodnutia súdu. Zároveň vyjadril názor, že prvostupňový súd dostatočne zistil skutkový stav veci, dospel k správnym skutkovým zisteniam a odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

Žalovaný zdôraznil, že opätovne preskúmaval stav predmetného konania ku dňu podania tohto vyjadrenia, pričom zistil, že konanie Európskej komisie v otázke oprávnenosti poskytnutia štátnej pomoci NAJPI, a.s. nebolo do dňa podania tohto vyjadrenia k odvolaniu ukončené a dôvod odmietnutia prístupu k informáciám požadovaným žiadateľom v tejto časti pretrváva. Tiež poukázal na to, že predmetná žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácií sa vzťahuje na administratívny spis, ktorý sa týka predmetného konania Európskej komisie, t. j. ide o informácie týkajúce sa výkonu prebiehajúcej kontroly Európskej komisie podľa ust. § 11 ods. 1 písm. h) zákona č. 211/2000 Z. z.

S prihliadnutím na uvedené bol žalobcovi odmietnutý prístup k ním požadovaným informáciám podľa ust. § 11 ods. 1 písm. h) zákona č. 211/2000 Z. z., nakoľko žalovaný dospel v danom prípade k záveru, že žalobcom požadované informácie nemožno počas prebiehajúcej kontroly Európskej komisie sprístupniť, a to ani čiastočne, nakoľko ich sprístupnenie by mohlo vážne narušiť účel prebiehajúceho kontrolného konania zo strany Európskej komisie a narušiť tak rozhodovací proces Európskej komisie.

Žalovaný v tejto súvislosti poukázal aj na ust. čl. 4 ods. 2 tretia odrážka Nariadenia č. 1049/2001, v zmysle ktorého orgány odmietnu prístup k dokumentu v prípade, keď by sa jeho zverejnením porušila ochrana účelu inšpekcií, vyšetrovania a kontroly, pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.

Konfrontujúc argumentáciu žalobcu uvedenú v odvolaní žalovaný uviedol, že v danom prípade bol obsah žalobcom požadovaných dokumentov dôsledne preskúmaný z toho hľadiska, či v nich obsiahnuté informácie môžu narušiť výkon prebiehajúcej kontroly Európskej komisie, ako aj z hľadiska, či nie je možné sprístupniť aspoň časť ním požadovaných informácií. Je však zrejmé, že s prihliadnutím na skutočnosť, že predmetné informácie boli vyhodnotené ako informácie týkajúce sa výkonu prebiehajúcej kontroly Európskej komisie podľa ust. § 11 ods. 1 písm. h) zákona č. 211/2000 Z. z., ktorých sprístupnenie (aj čiastočné) by mohlo vážne narušiť účel prebiehajúceho kontrolného konania zo strany Európskej komisie a narušiť tak rozhodovací proces Európskej komisie, nie je možné uviesť v odôvodnení rozhodnutia podrobné zdôvodnenie jednotlivých dôvodov nesprístupnenia týchto informácií.

Pre úplnosť žalovaný poukázal na to, že v danej veci skúmal, či záujem verejnosti na zverejnení žalobcom požadovaných informácií v danom prípade neprevyšuje nad záujmom ochrany účelu prebiehajúcej kontroly zo strany Európskej komisie a dospel k záveru, že záujem verejnosti na zverejnení žalobcom požadovaných informácií v danom prípade neprevyšuje nad záujmom ochrany účelu prebiehajúcej kontroly zo strany Európskej komisie vo veci oprávnenosti poskytnutia štátnej pomoci spoločnosti NAJPI, a. s. a jej zlučiteľnosti so spoločným trhom.

Všetky právne úvahy založené na žalobcom uvádzanom vyjadrení Ústavného súdu SR (že argumentácia NS SR o tom, že v priebehu kontroly podliehajú kontrolované informácie výluke, sa mu zdá

nepresvedčivá), sa žalovanému javia ako nepodložené a špekulatívne. Žalovaný zároveň uviedol, že poukaz žalobcu na nález Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 464/2010 považuje v danom prípade za právne irelevantný, nakoľko tak žalovaný, ako aj krajský súd, v danom prípade zvažovali a dôsledne skúmali aj možnosť čiastočného sprístupnenia žalobcom požadovaných informácií.

Záverom žalovaný konštatoval, že tak prvostupňový, druhostupňový správny orgán, ako aj krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne vysporiadali so všetkými námietkami žalobcu, ako aj skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie a dostatočne vysvetlili dôvody, pre ktoré bolo v danom prípade sprístupnenie informácií žiadateľovi odmietnuté. Žalovaný vyjadril názor, že žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok prípadné iné právne posúdenie veci a zmenu rozhodnutia súdu a na základe uvedených skutočností preto navrhol, aby súd rozsudok krajského súdu potvrdil a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote, a že ide o rozsudok, proti ktorému je odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a treba mu priznať úspech. Rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.11.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 11 ods. 1 písm. h/ zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci podľa osobitných predpisov 24b) okrem informácie o rozhodnutí alebo o inom výsledku kontroly, dohľadu alebo dozoru, ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy, 24b)

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bolo rozhodnutie krajského súdu, ktorým ako súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného o odmietnutí poskytnúť informácie.

Z administratívneho spisu žalovaného odvolací súd zistil, že žiadosťou zo dňa 13.06.2014 žalobca požiadal Slovenskú inovačnú a energetickú agentúru (ďalej len „SIEA“) v zmysle zákona o slobode informácií o sprístupnenie ním požadovaných informácií (nakoľko v zmysle žiadosti zo dňa 05.09.2013 žalobcovi neboli sprístupnené požadované informácie), a to formou vyhotovenia kópií alebo scanov nasledujúcich súčastí žiadosti NAJPI, a. s. o poskytnutie nenávratného finančného príspevku - 1/ popis projektu, 2/ technickú správu UNIPAD, 3/ záznam z vyhodnocovania prieskumu trhu, 4/ finančnú analýzu.

O predmetnej žiadosti rozhodla SIEA rozhodnutím č. 18/2014 zo dňa 23.06.2014 tak, že jeho žiadosti nevyhovela. O odvolaní rozhodol žalovaný rozhodnutím č. 22589/2014-1013-35351 zo dňa 07.08.2014 tak, že rozhodnutie SIEA č. 18/2014 zo dňa 23.06.2014 zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Výsledkom nového prejednávania veci bolo rozhodnutie SIEA č. 29/2014 zo dňa 23.10.2014, ktorým sa nevyhovelo žiadosti žalobcu o sprístupnenie požadovaných informácií dôvodiac, že povinná

osoba je povinná postupovať v súlade s ustanoveniami zákona o slobodnom prístupe k informáciám a mal za to, že žiadateľom uplatnené právo na informácie je obmedzené zákonom o slobodnom prístupe k informáciám, ktorý nedovoľuje povinnej osobe ako orgánu kontroly, ktorá je viazaná článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, zverejniť iné informácie týkajúce sa výkonu kontroly než tie, ktoré ustanovuje zákon. Žiadateľom požadované informácie sú takými informáciami, ktoré sa týkajú výkonu kontroly a tie sa v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h) zákona o slobode informáciám neprístupujú. Dodal, že dokumenty požadované žiadateľom v žiadosti o sprístupnenie informácií, ktoré sú predmetom kontroly, spadajú pod výnimku ustanovenú v Článku 4, odsek 2, tretia odrážka Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1049/2001, zo dňa 30. mája 2001, o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, ktorý upravuje výnimky z prístupu k dokumentu v prípade, keď by sa jeho zverejnením porušila ochrana účelu inšpekcií, vyšetrovania a kontroly. Záverom konštatoval, že povinná osoba nepopiera právo žiadateľa na informácie, avšak vzhľadom na charakter požadovaných informácií a viacero opakujúcich sa žiadostí o sprístupnenie informácií žiadateľa doručených povinnej osobe v priebehu roku 2013 týkajúcich sa prijímateľa NFP spoločnosti NAIPI, a. s., tou istou osobou, je potrebné zohľadniť skutočnosť, že v uvedenom prípade sa môže jednáť o zneužívanie práva žiadateľa na informácie, resp. svojou žiadosťou môže sledovať šikanózne uplatňovanie práva na informácie, ktoré môže takto zneužívať pre svoje obchodné praktiky ako zástupcu konkurenčného podnikateľa. Podotkol, že zákon o slobode informácií nemá slúžiť ako zámienka na realizáciu osobitých obchodných praktík súkromných subjektov, ale ako nástroj spoločenskej kontroly.

O podanom odvolaní rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím tak, že odvolanie žalobcu odmietol a prvostupňové rozhodnutie o nevyhovení žiadosti o sprístupnenie informácií potvrdil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že SIEA ako povinná osoba v novom konaní zvažovala, či môže mať ústavné právo žiadateľa ako účastníka konania o sprístupnení informácií prevahu nad povinnosťou zabezpečiť, aby nedošlo k narušeniu výkonu kontroly oprávneností použitia prostriedkov Európskej únie pričom uprednostnila náležitú ochranu finančných záujmov Európskej únie, ktorej finančné zdroje sa v rámci pridelovania NFP používajú, s čím sa odvolací orgán stotožnil.

Žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného krajský súd, ako súd prvého stupňa, zamietol s tým, že v odôvodnení rozhodnutia uviedol stručný opis priebehu správneho konania, poukázal na príslušnú právnu úpravu, Ústavu Slovenskej republiky ako aj rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky s tým, že na viacerých miestach v texte uviedol, čo bolo predmetom žalobcovej žiadosti o sprístupnenie informácií, aký charakter má Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA) ako povinná osoba ako aj skutočnosť, že v súvislosti s poskytnutím nenávratného finančného príspevku spoločnosti NAIPI, a. s. v rozhodnom čase prebiehali dve kontroly a žalobcom žiadané informácie priamo súviseli s poskytnutím nenávratného finančného príspevku, preto krajský súd vyhodnotil žalobcom žiadané informácie za informácie týkajúce sa výkonu prebiehajúcej kontroly, ktoré podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona o slobode informácií nemožno sprístupniť ani čiastočne, nakoľko ich sprístupnenie by mohlo vážne narušiť účel prebiehajúcej kontroly. Krajský súd sa tak stotožnil s právnym záverom správnych orgánov, nakoľko tieto dostatočne zistili skutkový stav a tento po právnej stránke správne posúdili.

Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu má za preukázané, že žalobca v žalobe zo dňa 14.01.2015 namietal, že neexistoval zákonný dôvod nesprístupnenia požadovaných informácií, pretože povinná osoba podľa § 11 ods. 1 písm. h/ zákona o slobode informácií nesprístupní iba informácie o samotnej kontrolnej činnosti kontrolného orgánu a nie aj informácie, ktoré sú predmetom samotnej kontroly, a ktoré boli a aj sú inak sprístupiteľné, pričom žalovaný neuviedol žiadny argument, prečo a akým spôsobom by sprístupnenie požadovaných informácií ohrozilo prebiehajúci výkon kontroly zo strany Komisie, preto považoval napadnuté rozhodnutie za nezrozumiteľné a nedostatočne zdôvodnené. Naproti tomu žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 04.08.2015 uviedol, že žalobcom požadované informácie sú nesporne informáciami týkajúcimi sa výkonu prebiehajúcej kontroly podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona o slobode informácií s tým, že v danom prípade mal s prihliadnutím na skutkové okolnosti predmetnej veci pochybnosť o tom, že či žalobca nevyužíva informácie získané

podľa § 14 zákona o slobode informácií spôsobom a na účely, ktoré zodpovedajú osobitným ustanoveniam o opakovanom použití informácií podľa § 21b a nasl. zákona o slobode informácií.

Vo svetle uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že vlastné odôvodnenie rozhodnutia súd prvého stupňa je vo vzťahu k vyriešeniu kľúčovej otázky (ktorou je určenie, či žalobcom požadované informácie sa týkajú výkonu kontroly a preto podliehajú pod režim ďalšieho obmedzenia prístupu k informáciám podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona o slobode informácií, a teda povinná osoba je povinná obmedziť ich sprístupnenie resp. nesprístupniť ich) nedostatočné s tým, že právny názor súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku v naznačenom smere úplne absentuje, čo nezodpovedá zákonným požiadavkám na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. V zmysle ustálenej judikatúry krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nemusí vysporiadať so všetkými námietkami účastníka konania, ale len s tými, ktoré sú právne relevantné s prejednávanou vecou. Povinnosť súdu vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi účastníkov súdneho konania je jednou z najdôležitejších súčastí základného práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

V predmetnom prípade súd rozhodoval o zákonnosti rozhodnutia o odmietnutí poskytnúť informáciu, pričom medzi účastníkmi konania bolo sporné, či žalobcom požadované informácie patria medzi tie, pre ktoré platia v zmysle zákona o slobode informácií určité obmedzenia v súvislosti s ich sprístupnením. Bolo preto povinnosťou súdu zaoberať sa touto spornou skutočnosťou. Odvolací súd ustálil, že opisom správneho konania a obsahu žalobcovej žiadosti, stotožnením sa s právnym záverom správnych orgánov a strohým konštatovaním, že žalovaný sa dostatočne vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami žalobcu, riadne a zrozumiteľne uviedol dôvody, pre ktoré zamietol žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácií, nedal krajský súd odpoveď na spornú otázku, na ktorú sa názory žalobcu a žalovaného rozchádzajú. Z konštatovania, že podľa názoru súdu napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a námietky žalobcu neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia, nemožno, s poukazom na vyššie uvedené, odôvodniť prijatý záver, že žalobcom požadované informácie sú informáciami týkajúcimi sa výkonu prebiehajúcej kontroly podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. h/ zákona o slobode informácií.

Vychádzajúc z uvedeného považoval odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu pre nedostatok dôvodov za nepreskúmateľné s tým, že postupom súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, pretože pre chýbajúcu argumentáciu sa žalobca ani nemôže účinne proti rozsudku brániť.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok umožňuje, a to najmä zúčastniť sa pojednávania vo veci, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, podávať opravné prostriedky a pod.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa síce nevyžaduje, aby odôvodnenie rozhodnutia obsahovalo odpoveď na každý argument účastníka konania; ak sa však jedná o argument, ktorý je kľúčový pre rozhodnutie, osobitná odpoveď práve na tento argument sa vyžaduje (Georgídiás proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu, ktoré poskytuje záruku, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Účastníci konania majú právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva jasne a zrozumiteľne odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Ide o predpoklad účinného uplatňovania práva na opravné prostriedky stranami v konaní. Navyše, odôvodnenie súdneho rozhodnutia je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

Uvedené vyplýva aj zo znenia ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého súd v odôvodnení rozhodnutia uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súčasťou práva na riadne odôvodnenie je aj to, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania, pretože nedostatočné vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Iba také rozhodnutie, ktoré je v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. je odvolacím súdom preskúmateľné a účastníkom umožňuje posúdiť postup súdu prvého stupňa.

U nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok ani vady správneho konania, preto bolo nutné takéto rozhodnutie zrušiť a otvoriť tým krajskému súdu procesný priestor pre vydanie rozhodnutia nového, ktoré nebude postihnuté deficitom nepreskúmateľnosti.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu dôsledne sa vysporiadať s relevantnými námietkami žalobcu, vrátane odvolacích námietok, znovu vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e príпустný opravný prostriedok.